

साप्ताहिक चालू घडामोडी 11 ते 17 जून 2023

राष्ट्रीय बातम्या

सर्बानंद सोनोवाल यांनी 'सागर समृद्धी' लाँच केले.

- केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्री, सर्बानंद सोनोवाल यांनी मंत्रालयाच्या 'वेस्ट टू वेल्थ' उपक्रमाचा भाग म्हणून 'सागर समृद्धी' ऑनलाइन ड्रेजिंग मॉनिटरिंग सिस्टम लाँच केली. नॅशनल टेक्नॉलॉजी सेंटर फॉर पोर्ट्स, वॉटरवेज अँड कोस्ट (NTCPWC) ने ही प्रणाली विकसित केली आहे, जी जुनी मसुदा आणि लोडिंग मॉनिटर प्रणाली बदलते आणि सुधारित कार्यक्षमता आणि पारदर्शकता देते.

IRDAI ने पॉलिसी साधकांसाठी ABHA आयडी स्थापित करण्यासाठी निर्देश दिले आहे.

- भारतातील विमा नियामकाने अलीकडेच देशात कार्यरत असलेल्या सर्व विमा कंपन्यांना भारतामध्ये राहणाऱ्या सर्व व्यक्तींसाठी आयुष्मान भारत हेल्थ अकाउंट (ABHA) आयडी म्हणून ओळखले जाणारे अद्वितीय 14-अंकी आयडेंटिफायर स्थापित करण्याचे निर्देश जारी केले आहेत. हा नवीन नियम नवीन विमा अर्जदार आणि प्रस्थापित पॉलिसीधारक दोघांनाही लागू होतो.

उधमपूर-डोडा संसदीय मतदारसंघ हा सर्वात विकसित मतदारसंघांपैकी एक आहे.

- उधमपूर-डोडा संसदीय मतदारसंघ हा भारतातील 550 संसदीय मतदारसंघांपैकी सर्वात विकसित मतदारसंघांपैकी एक आहे. उधमपूर-डोडा संसदीय मतदारसंघाने विविध क्षेत्रांमध्ये लक्षणीय प्रगती पाहिली असून, त्याच्या सर्वांगीण विकासात योगदान दिले आहे. पायाभूत सुविधा, शिक्षण, आरोग्यसेवा आणि आर्थिक वाढीतील उल्लेखनीय कामगिरी मतदारसंघाने दाखवले आहे, ज्यामुळे ते प्रगतीचे एक मॉडेल बनले आहे.

केंद्राने 2 वर्षात 150 हून अधिक 'भारतविरोधी' साइट्स, यूट्यूब चॅनेलवर बंदी घातली आहे.

- भारतातील माहिती आणि प्रसारण मंत्रालयाने (I&B) नुकतेच मे 2021 पासून 150 हून अधिक वेबसाइट्स आणि YouTube-आधारित चॅनेलवर कारवाई केली आहे. या कारवाई "भारतविरोधी" मानल्या जाणाऱ्या सामग्रीच्या निर्मितीला प्रतिसाद म्हणून आणि उल्लंघन केल्याबद्दल करण्यात आल्या. चुकीच्या माहितीचा सामना करणे आणि भारताच्या सार्वभौमत्व आणि अखंडतेचे रक्षण करणे हे मंत्रालयाचे उद्दिष्ट आहे.

अमित शाह यांच्या 8,000 कोटींच्या योजनांच्या अनावरणामुळे आपत्ती व्यवस्थापनाला चालना मिळाली.

- केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी आपत्ती जोखीम कमी करण्यासाठी आणि देशाची आपत्ती व्यवस्थापन प्रणाली मजबूत करण्यासाठी चर्चा करण्यासाठी राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशातील आपत्ती व्यवस्थापन मंत्र्यांसोबत बैठक घेतली. या बैठकीचे अध्यक्षस्थानी असताना, शाह यांनी देशभरातील आपत्ती व्यवस्थापन प्रयत्नांमध्ये सुधारणा करण्यासाठी ₹8,000 कोटींहून अधिक मूल्याच्या तीन प्रमुख योजनांची घोषणा केली.

प्रशिक्षक प्रकल्पाचे क्लस्टर-आधारित प्रशिक्षण संकल्प कार्यक्रमांतर्गत 98 प्रशिक्षकांना प्रमाणित करते.

- कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालयाने (MSDE) क्लस्टर - आधारित ट्रेनिंग ऑफ ट्रेनर्स (TOT) प्रकल्पात सहभागी झालेल्या 98 प्रशिक्षकांना यशस्वीरित्या प्रमाणित केले आहे. ऑटोमोटिव्ह सेक्टर डेव्हलपमेंट कौन्सिल (ASDC), GIZ-IGVET आणि महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विकास मिशन (MSSDS) यांच्या सहकार्याने हा उपक्रम राबविण्यात आला.

नॅशनल आर्काइव्हज ऑफ इंडियाने 75 व्या आंतरराष्ट्रीय पुरालेख दिनानिमित्त "हमारी भाषा, हमारी विरासत" प्रदर्शनाचे आयोजन केले होते.

- नॅशनल आर्काइव्हज ऑफ इंडियाने 75 व्या आंतरराष्ट्रीय पुरालेख दिनानिमित्त "हमारी भाषा, हमारी विरासत" प्रदर्शनाचे आयोजन केले होते. सांस्कृतिक राज्यमंत्री श्रीमती. मीनाकाशी लेखी यांनी नॅशनल आर्काइव्हज ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली येथे 75 वा आंतरराष्ट्रीय अभिलेखागार दिन साजरा करण्यासाठी आज्ञादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत "हमारी भाषा, हमारी विरासत" या प्रदर्शनाचे उद्घाटन केले.

प्रॉडक्शन लिंकड इन्सॅटिव्ह (PLI) योजनांच्या अंमलबजावणीमुळे उत्पादन, रोजगार निर्मिती आणि आर्थिक वाढ झाल्याची दिसून आले.

- देशात उत्पादन लिंकड इन्सॅटिव्ह (PLI) योजनांच्या अंमलबजावणीमुळे उत्पादनात वाढ, रोजगार निर्मिती, आर्थिक वाढ आणि निर्यात यासारखे महत्त्वपूर्ण सकारात्मक परिणाम दिसून आले आहेत. नवी दिल्ली येथे पत्रकार परिषदेदरम्यान, DPIIT चे सचिव श्री राजेश कुमार सिंह यांनी ठळकपणे सांगितले की, PLI योजनांमुळे 2021-22 या आर्थिक वर्षात उत्पादन क्षेत्रातील थेट विदेशी गुंतवणुकीत (FDI) लक्षणीय 76% वाढ झाली

सार्वभौम गोल्ड बॉड योजना 2023-24 गुंतवणूकदारांना सोन्यात गुंतवणूक करण्याचा एक आकर्षक पर्याय देते.

- भारत सरकारने जाहीर केलेली सार्वभौम सुवर्ण बॉड (SGB) योजना 2023-24, व्यक्ती आणि पात्र संस्थांना सोन्यात सोयीस्कर आणि सुरक्षित पद्धतीने गुंतवणूक करण्याची संधी देते. SGBs भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) द्वारे सरकारच्या वतीने जारी केले जातात.

शैक्षणिक कर्जने आर्थिक वर्ष 2023 मध्ये 17% वाढ नोंदवली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) च्या आकडेवारीनुसार, शैक्षणिक कर्जांतर्गत थकबाकीदार पोर्टफोलिओ 2022-23 मध्ये 17 टक्क्यांनी वाढून ₹96,847 कोटी झाला आहे, जो मागील वर्षी ₹82,723 कोटी होता.

AVGC कौशल्य दाखवून भारताने अँनेसी इंटरनॅशनल अँनिमेशन फेस्टिव्हलमध्ये पदार्पण केले.

- भारताचे अँनिमेशन, गेमिंग, व्हिज्युअल इफेक्ट्स आणि कॉमिक्स (AVGC) क्षेत्र जागतिक स्तरावर एक उल्लेखनीय ठसा उमटवण्यासाठी सज्ज आहे कारण फ्रान्समधील प्रतिष्ठित अँनेसी इंटरनॅशनल अँनिमेशन फेस्टिव्हल (AIAF) मध्ये देश प्रथमच सहभागी होत आहे. अपूर्व चंद्रा, माहिती आणि प्रसारण सचिव यांच्या नेतृत्वाखाली, अँनिमेशन उद्योगातील प्रतिष्ठित व्यक्तींचा समावेश असलेले भारतीय शिष्टमंडळ AIAF मध्ये जागतिक प्रेक्षकांसाठी अँनिमेशन आणि VFX सामग्री तयार करण्यात भारताच्या पराक्रमाचे सक्रियपणे प्रदर्शन करत आहे.

UNGA ने भारताने मांडलेला मसुदा ठराव स्वीकारला.

- UNGA (युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्ली) ने शहीद शांतता सैनिकांच्या सन्मानार्थ UN मुख्यालयात स्मारक भित्त उभारण्यासाठी भारताने प्रायोगिक तत्वावर मांडलेला मसुदा ठराव संमत केला आहे.

नेहरू मेमोरियल म्युझियम अँड लायब्ररी सोसायटीची जागा पंतप्रधानांचे संग्रहालय आणि ग्रंथालय सोसायटीने घेतली.

- पंतप्रधानांचे संग्रहालय आणि ग्रंथालय सोसायटी: नेहरू मेमोरियल म्युझियम आणि लायब्ररी सोसायटीचे उपाध्यक्ष असलेले संरक्षण मंत्री श्री राजनाथ सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या विशेष बैठकीत सोसायटीचे नाव बदलून पंतप्रधानांचे संग्रहालय आणि ग्रंथालय करण्याचा संकल्प करण्यात आला. समाज. 21 एप्रिल 2022 रोजी नवी दिल्लीतील तीन मूर्ती परिसर येथे जनतेसाठी खुले करण्यात आलेले भारताच्या सर्व पंतप्रधानांना समर्पित असलेले प्रधानमंत्री संग्रहालय, संग्रहालय पूर्ण झाल्यामुळे या निर्णयावर परिणाम झाला.

कर्मचाऱ्यांच्या तणावमुक्तीसाठी केंद्राने 'वाय-ब्रेक - योगा अँड ऑफिस चेअर' सादर केला आहे.

- भारताच्या केंद्र सरकारने अलीकडेच "Y-Break - Yoga at Office चेअर" प्रोटोकॉल सादर करून आपल्या कर्मचाऱ्यांचे कल्याण सुधारण्याच्या दिशेने एक सक्रिय पाऊल उचलले आहे. आयुष्य मंत्रालय (आयुर्वेद, योग आणि निसर्गोपचार, युनानी, सिद्ध आणि होमिओपॅथी) यांच्या नेतृत्वाखालील या उपक्रमाचा उद्देश व्यावसायिकांना तणावमुक्त करण्यात मदत करणे, त्यांच्या उर्जेची पातळी पुनरुज्जीवित करणे आणि एकाग्रता वाढवणे हा आहे.

महाराष्ट्र राज्य बातम्या**मानसिक आजारमुक्त व्यक्तीकरणिता चार जिल्ह्यात 16 पुनर्वसनगृह स्थापन होणार आहे.**

- मानसिक आजारमुक्त व्यक्तीकरणिता चार जिल्ह्यात स्वयंसेवी संस्थामार्फत 16 पुनर्वसनगृह स्थापन करण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. पहिल्या टप्प्यामध्ये नागपूर, पुणे, ठाणे व रत्नागिरी या ठिकाणी ही पुनर्वसनगृह स्थापन करण्यात येतील.

लातूर येथे पशुरोग निदान प्रयोगशाळा स्थापन करण्यात येणार आहे.

- लातूर येथे स्वतंत्र विभागीय पशुरोग निदान प्रयोगशाळा स्थापन करण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. सध्या राज्यामध्ये लातूर विभाग वगळता नागपूर, अकोला, औरंगाबाद (छत्रपती संभाजी नगर), नाशिक, पुणे, कोल्हापूर, चिपळूण अशा 7 ठिकाणी विभागीय पशुरोग निदान प्रयोगशाळा आहेत.

चिमूर आणि शिर्डी येथे अपर जिल्हाधिकारी कार्यालये होणार आहेत.

- चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर तसेच अहमदनगर जिल्ह्यातील शिर्डी येथे अपर जिल्हाधिकारी कार्यालय स्थापन करण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. या दोन्ही कार्यालयांसाठी प्रत्येकी 6 पदे निर्माण करण्यात येतील. चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर, सिंदेवाही, नागभिड, ब्रम्हपुरी हे तालुके चंद्रपूर पासून दूर अंतरावर आहेत. त्याचप्रमाणे ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्पाचा हरितपट्टा देखील असल्यामुळे चंद्रपूर जिल्हा दोन भागात विभागला गेला आहे.

प्रारूप विकास योजनांसाठी विविध शहरांतील प्राधिकरणांना मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

- प्रारूप विकास योजनांसाठी प्राधिकरणांना मुदतवाढ देण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. या संदर्भात महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगर रचना अधिनियम-1966 च्या कलम 26 (1) मध्ये महानगरपालिका किंवा नियोजन प्राधिकरण असा मजकूर टाकण्यात येईल व अध्यादेश प्रसिद्ध करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

पाचवी आणि आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठीच्या शिष्यवृत्ती रकमेत वाढ करण्यात आली.

- पाचवी तसेच आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्तीच्या रकमेत वाढ करून त्यांना अधिक प्रोत्साहन देण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. उच्च प्राथमिक शाळा व माध्यमिक शाळा शिष्यवृत्ती परीक्षा योजनेत आता पाचवीसाठी 5000 रुपये प्रति वर्ष आणि आठवीसाठी 7500 प्रति वर्ष अशी शिष्यवृत्ती राहिल. ही शिष्यवृत्ती 2023-24 पासून लागू राहिल.

क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले बालसंगोपन योजना सुरु करण्यात आली.

- बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमानुसार महाराष्ट्र राज्याचे बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) नियमानुसार अनाथ, निराश्रित, निराधार, बेघर, संरक्षण व निवाऱ्याची गरज असलेल्या 0 ते 18 वयोगटातील मुलां- मुलींना संस्थेत दाखल करण्याऐवजी पर्यायी कुटूंब उपलब्ध करून देणे व संस्थेतील वातावरणाऐवजी कौटुंबिक वातावरणात त्यांचे संगोपन व विकास घडवून आणण्यासाठी राज्यात बालसंगोपन योजना सुरु करण्यात आली आहे.

राज्य बातम्या

खासदार शिवराज सिंह चौहान यांनी 'मुख्यमंत्री लाडली बहना योजना' सुरू केली.

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी लाडली बहना योजना 2023 लाँच केली, ज्याचा पहिला हप्ता जबलपूरमधील लाभार्थी महिलांच्या खात्यात 1,000 रुपये जमा केला. लाडली बहना योजनेचा शुभारंभ यावर्षी 15 मार्च रोजी खासदार शिवराज सिंह चौहान यांच्या हस्ते करण्यात आला. या योजनेअंतर्गत वर्षाला 12 हजार रुपये म्हणजेच 1 हजार रुपये थेट महिलांच्या खात्यावर पाठवण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. या योजनेसाठी राज्य सरकारने अर्थसंकल्पात 60 हजार कोटी रुपयांची तरतूदही केली आहे

हरियाणातील पद्म पुरस्कार विजेत्यांना मासिक 10,000 रु मिळणार आहे.

- हरियाणाचे मुख्यमंत्री मनोहर लाल खट्टर यांनी राज्यातील पद्म पुरस्कार विजेत्यांना 10,000 रुपये मासिक पेन्शन देण्याची घोषणा केली आहे. मासिक पेन्शन व्यतिरिक्त, मुख्यमंत्र्यांनी हरियाणातील पद्मश्री, पद्मभूषण आणि पद्मविभूषण पुरस्कार विजेत्यांना राज्य सरकारच्या 'व्होल्वो बस' सेवेत मोफत प्रवास सुविधा देण्याची घोषणा केली आहे. राज्यातील जनतेचे जीवन सुसह्य व्हावे यासाठी शासनाने विविध कल्याणकारी धोरणे आखली आहेत.

ओडिशामध्ये 'राजा' कृषी सण साजरा केला जातो.

- राजा किंवा राजा परब किंवा मिथुन संक्रांती हा भारतातील ओडिशामध्ये साजरा केला जाणारा तीन दिवसांचा स्त्रीत्वाचा सण आहे. या प्रसंगी, लोक पारंपारिक स्वादिष्ट पदार्थ शिजवून, पानाचा आस्वाद घेत, कुटुंब आणि मित्रांसह पत्ते आणि इतर खेळांचा आनंद घेतात.

अरुणाचल प्रदेशच्या मुख्यमंत्र्यांनी नागरिकांसाठी 'अरुणपोल अँप' लाँच केले.

- अरुणाचल प्रदेश पोलिसांनी राज्यातील नागरिकांच्या सुरक्षिततेसाठी 'अरुणपोल अँप' आणि 'ई-विजिलन्स पोर्टल' सुरू केले आहेत. अरुणपोल अँपमुळे सर्वसामान्यांना पोलिस ठाण्यात न येता तक्रार नोंदवण्याची सुविधा मिळणार आहे.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

हवाईच्या बिग बेटावर Kilauea ज्वालामुखीचा उद्रेक झाला.

- यूएस जिओलॉजिकल सर्व्हे (USGS) ने हवाई मधील किलाउआ ज्वालामुखीसाठी सुरक्षा सतर्कता कमी केली आहे, नवीन स्फोटानंतर. इशारा पातळी "वार्निंग" वरून "वॉच" पर्यंत कमी केली आहे. उच्च प्रवाह दर कमी झाल्यामुळे आणि कोणत्याही पायाभूत सुविधा धोक्यात आल्याचे मानले जात नसल्यामुळे मागील चेतावणी एक घर कमी करण्यात आली आहे.

न्यूझीलंडच्या अर्थव्यवस्थेने सलग तिसरा महिना नकारात्मक GDP वाढीसह अधिकृतपणे मंदीमध्ये प्रवेश केला आहे.

- पहिल्या तिसऱ्या महिन्यात सकल देशांतर्गत उत्पादन (जीडीपी) 0.1 टक्क्यांनी घसरल्याने न्यूझीलंडची अर्थव्यवस्था मंदीत घसरली आहे. ही घसरण 2022 च्या चौथ्या तिसऱ्या महिन्यात GDP मधील सुधारित 0.7 टक्क्यांच्या घसरणीनंतर, मंदीची तांत्रिक व्याख्या पूर्ण करते. देशाच्या आर्थिक मंदीचे श्रेय अनेक घटकांना दिले जाऊ शकते, ज्यात महागाईचा सामना करण्यासाठी केंद्रीय बँकेने केलेल्या उपाययोजना आणि नैसर्गिक आपत्तीचे प्रतिकूल परिणाम यांचा समावेश आहे.

यूकेने जेन मॅरियट यांची पाकिस्तानातील पहिली महिला दूत म्हणून नियुक्ती केली.

- युनायटेड किंग्डमने वरिष्ठ मुत्सद्दी जेन मॅरियट यांची पाकिस्तानमधील पुढील ब्रिटिश उच्चायुक्त म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे, ज्यामुळे त्या इस्लामाबादमधील पहिली महिला ब्रिटिश राजदूत बनली आहे. या नियुक्तीपूर्वी, जेन मॅरियट, 47, सप्टेंबर 2019 पासून केनियाच्या उच्चायुक्त होत्या. डिसेंबर 2019 पासून राजदूत म्हणून काम केल्यानंतर जानेवारीमध्ये पाकिस्तान सोडलेल्या डॉ. ख्रिश्चन टर्नरची जागा त्या घेतिल.

5. युनेस्कोने जाहीर केले आहे की युनायटेड स्टेट्स इन्सायल विरुद्ध पक्षपाताच्या आरोपांमुळे सोडल्यानंतर चार वर्षांनी जुलैमध्ये पुन्हा एजन्सीमध्ये सामील होईल.

- युनेस्कोने जाहीर केले आहे की युनायटेड स्टेट्स इन्सायल विरुद्ध पक्षपाताच्या आरोपांमुळे सोडल्यानंतर चार वर्षांनी जुलैमध्ये पुन्हा एजन्सीमध्ये सामील होईल. पुन्हा सामील होण्याच्या हालचालीसाठी सदस्य राष्ट्रांचे मत आवश्यक आहे, परंतु ते सहजपणे पास होणे अपेक्षित आहे.

जागतिक बँकेने दक्षिण आशियातील रस्ते सुरक्षा वाढविण्यासाठी आपली प्रारंभिक योजना सादर केली.

- जागतिक बँकेने (WB) ढाका येथे बांगलादेश सरकारसोबत USD 358 दशलक्षच्या आर्थिक करारावर स्वाक्षरी करून केवळ दक्षिण आशियातील रस्ते सुरक्षेसाठी समर्पित आपला पहिला-वहिला प्रकल्प सुरू केला आहे.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा आगामी अमेरिका दौरा भारताच्या मुत्सद्देगिरी आणि द्विपक्षीय संबंधांसाठी खूप महत्त्वाचा आहे.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचा 21 जून ते 24 जून दरम्यानचा आगामी युनायटेड स्टेट्स दौरा हा 2023 मधील सर्वात महत्त्वाचा राजनैतिक दौरा आहे, जो भारताच्या भू-राजकीय भूमिकेचे महत्त्व अधोरेखित करतो. पंतप्रधान मोदींच्या दौऱ्याच्या भरणे कार्यक्रमात न्यूयॉर्क आणि वॉशिंग्टनमधील विविध कार्यक्रमांचा समावेश आहे, जिथे ते जागतिक नेत्यांना भेटतील, यूएस कॉंग्रेसला संबोधित करतील आणि भारतीय डायस्पोराशी संवाद साधतील.

जपानने एका शतकानंतर कॅसेट वय 13 वरून 16 केले.

- जपानच्या संसदेने संमतीचे वय 13 वरून 16 पर्यंत वाढवले आहे, ही मर्यादा एक शतकापेक्षा जास्त काळ अपरिवर्तित होती आणि जगातील सर्वात कमी संमती वयापैकी एक होती. कायद्याच्या निर्मात्यांनी बलात्काराची व्याख्या "जबरदस्ती लैंगिक संभोग" पासून "संमती नसलेल्या लैंगिक संभोग" पर्यंत विस्तृत केली आहे.

नियुक्ती बातम्या**अमित अग्रवाल यांची UIDAI CEO म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.**

- वरिष्ठ IAS अधिकारी अमित अग्रवाल आणि सुबोध कुमार सिंग यांची अनुक्रमे सीईओ युनिक आयडेंटिफिकेशन ऑथॉरिटी ऑफ इंडिया आणि नॅशनल टेस्टिंग एजन्सीचे महासंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, केंद्राने केलेल्या नोकरशाही फेरबदलाचा भाग म्हणून. अग्रवाल (1993 बॅच) आणि सिंग (1997 बॅच) हे दोघेही छत्तीसगड केडरचे भारतीय प्रशासकीय सेवा (IAS) अधिकारी आहेत. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयातील अतिरिक्त सचिव अग्रवाल यांची भारत सरकारच्या अतिरिक्त सचिव पदावर आणि वेतनानुसार विशिष्ट ओळख प्राधिकरणाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

इंडिगोचे सीईओ पीटर एल्बर्स यांची आयएटीएच्या बोर्ड ऑफ गव्हर्नर्सचे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- इंडिगोने जाहीर केले की त्यांचे CEO, पीटर एल्बर्स यांची इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन (IATA) बोर्ड ऑफ गव्हर्नर्सच्या अध्यक्षपदी निवड झाली आहे. ते जून 2024 पासून Rwandair चे CEO, Yvonne Manzi Makolo, ची विद्यमान अध्यक्षपदी यशस्वी होतील. पीटर एल्बर्सची नियुक्ती अभूतपूर्व वाढ आणि विकासाचा अनुभव घेत असलेल्या भारतीय विमान उद्योगासाठी महत्त्वाच्या काळात आली आहे.

प्रिंटर कंपनी Epson India ने अभिनेत्री रश्मिका मंदाना हिला ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे.

- प्रिंटर कंपनी Epson India ने अभिनेत्री रश्मिका मंदाना हिला ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे. अभिनेत्री या महिन्यात तिच्या 'इकोटॅक' प्रिंटरसाठी मल्टी-मीडिया मोहिमेत तिच्या उत्पादनांची जाहिरात करण्यासाठी कंपनीशी सहयोग करेल. कन्नड, तेलुगु, हिंदी आणि तमिळ सिनेमांमध्ये तिच्या अभिनयासाठी ओळखल्या जाणाऱ्या अभिनेत्रीसोबत सहकार्य करताना, कंपनीने एका निवेदनात म्हटले आहे की, देशभरातील व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत, विशेषतः तरुण पिढीपर्यंत पोहोचण्यासाठी तिच्या लोकप्रियतेचा फायदा घेण्याची आशा आहे.

रिलायन्स टिरा सुहाना खान आणि कियारा अडवाणी यांना ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन करणार आहे.

- रिलायन्स रिटेलचा ब्युटी रिटेल उपक्रम, टिरा, भारतातील ब्युटी रिटेल उद्योगात आपली उपस्थिती वाढवण्यासाठी धोरणात्मक हालचाली करत आहे. ओम्नी-चॅनल रिटेल स्ट्रॅटेजी आणि विविध किमती विभागांमधील उत्पादनांच्या श्रेणीवर लक्ष केंद्रित करून, टिरा देशव्यापी विपणन मोहीम सुरू करण्यासाठी सज्ज आहे. या उपक्रमाचा एक भाग म्हणून, कंपनीने लोकप्रिय बॉलीवूड अभिनेत्री सुहाना खान, कियारा अडवाणी आणि करीना कपूर खान यांना पहिल्या ब्रँड अॅम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे

अर्थव्यवस्था बातम्या**दशकाच्या अखेरीस भारत आणि सर्बियाचे 1 अब्ज युरोचे द्विपक्षीय व्यापार लक्ष्य आहे.**

- भारत आणि सर्बियाने दशकाच्या अखेरीस द्विपक्षीय व्यापाराचे प्रमाण एक अब्ज युरो गाठण्याचे महत्त्वाकांक्षी लक्ष्य ठेवले आहे. भारताच्या राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मु आणि त्यांचे सर्बियन समकक्ष, अलेक्झांडर वुकिच यांनी द्विपक्षीय संबंध मजबूत करण्यासाठी आणि सहकार्याची नवीन क्षेत्रे शोधण्याची वचनबद्धता व्यक्त केली आहे. परराष्ट्र व्यवहार मंत्रालयाने (MEA) राष्ट्रपती मुर्मु यांच्या सर्बियाच्या भेटीदरम्यान दोन्ही नेत्यांमधील महत्त्वपूर्ण चर्चा आणि व्यस्ततेवर प्रकाश टाकला.

रिझर्व्ह बँकेने ने 1,514 नागरी सहकारी बँकांना बळकट करण्यासाठी चार प्रमुख उपाय सूचित केले.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने केंद्र सरकारच्या सहकार्याने देशातील 1,514 नागरी सहकारी बँकांची (UCBs) ताकद वाढवण्यासाठी चार महत्त्वपूर्ण उपाययोजना सुरू केल्या आहेत. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे 'सहकार से समृद्धी' हे ध्येय साध्य करण्याच्या उद्देशाने केंद्रीय गृहमंत्री आणि सहकार मंत्री अमित शहा, अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन आणि RBI गव्हर्नर यांच्यात सविस्तर चर्चेनंतर या उपक्रमांची घोषणा करण्यात आली.

MyGovIndia डेटा दर्शविते की, भारत जागतिक स्तरावर डिजिटल पेमेंट रॅकिंगमध्ये अव्वल आहे.

- 2022 या वर्षासाठी भारत डिजिटल पेमेंटमध्ये जागतिक नेता म्हणून उदयास आला आहे आणि व्यवहारांचे मूल्य आणि प्रमाण या दोन्ही बाबतीत इतर राष्ट्रांना मागे टाकत आहे. सरकारच्या नागरिक सहभाग प्लॅटफॉर्म, MyGovIndia वरील डेटा, डिजिटल पेमेंट लँडस्केपमध्ये भारताचे वर्चस्व दर्शविते, देशाची मजबूत पेमेंट इकोसिस्टम आणि डिजिटल पद्धतींचा व्यापक अवलंब दर्शविते.

मूडीजच्या अहवालानुसार जून तिमाहीत भारताचा GDP 6-6.3% दराने वाढेल.

- Moody's Investors Service ने जून तिमाहीत भारताच्या GDP साठी 6-6.3% वाढीचा अंदाज वर्तवला आहे. हा अंदाज रिझर्व्ह बँकेच्या पहिल्या तिमाहीत 8% च्या अंदाजापेक्षा कमी असला तरी, मूडीज अपेक्षेपेक्षा कमकुवत सरकारी महसुलामुळे वित्तीय घसरणीबद्दल सावध आहे. या चिंता असूनही, मूडीजने सरकारी कर्जासाठी स्थिर देशांतर्गत वित्तपुरवठा आणि चांगली बाह्य स्थिती यासह भारताची पत सामर्थ्य मान्य केली आहेत.

मे महिन्यात किरकोळ महागाई 4.25% वर 2 वर्षांच्या नीचांकी पातळीवर घसरली.

- अन्नधान्याच्या किमती घसरल्यामुळे भारतातील किरकोळ महागाई मे महिन्यात 25 महिन्यांच्या नीचांकी 4.25% वर आली आहे, जी अर्थशास्त्रज्ञांच्या अंदाजानुसार आहे. यामुळे ग्राहक किंमत निर्देशांक-आधारित (CPI) महागाई रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या 4% च्या मध्यम-मुदतीच्या लक्ष्याच्या जवळ येते.

SIDBI ने नीति आयोगासह EVOLVE मिशन लॉच केले.

- एम्प्लॉइज प्रॉव्हिडंट फंड ऑर्गनायझेशन (EPFO) इंटरनॅशनल सोशल सिव्युरिटी असोसिएशन (ISSA) सह सदस्यत्वाचा दर्जा सहयोगी सदस्याकडून संलग्न सदस्यापर्यंत श्रेणीसुधारित करण्यासाठी सज्ज आहे. हे EPFO ला व्यावसायिक मार्गदर्शक तत्वे, तज्ञांचे ज्ञान, सेवा आणि पेन्शन सदस्यांसाठी समर्थन मिळवण्यास सक्षम करेल.

SIDBI ने नीति आयोगासह EVOLVE मिशन लॉच केले.

- MSMEs साठी क्रेडिट आणि वित्त: भारतीय लघु उद्योग विकास बँक (SIDBI) ने NITI आयोग, जागतिक बँक, कोरियन-वर्ल्ड बँक आणि कोरियन इकॉनॉमिक यांच्या संयुक्त विद्यमाने मिशन EVOLVE (इलेक्ट्रिक व्हेईकल ऑपरेशन्स आणि व्हायब्रंट इकोसिस्टमसाठी कर्ज) लॉच करण्याची घोषणा केली.

₹1.2 ट्रिलियन राज्यांना तिसरे कर हस्तांतरण म्हणून सरकारने जारी केले.

- वित्त मंत्रालयाने जाहीर केले की केंद्र सरकारने राज्य सरकारांना एकूण ₹1,18,280 कोटी रुपयांच्या कर वितरणाचा तिसरा हप्ता प्रदान केला आहे. आंध्र प्रदेशला 4,787 कोटी रुपये, तर अरुणाचल प्रदेशला 2,078 कोटी रुपये मिळाले. आसाम, बिहार, छत्तीसगड आणि गुजरातला अनुक्रमे ₹3,700 कोटी, ₹11,897 कोटी, ₹4,030 कोटी आणि ₹4,114 कोटी मिळाले.

RBI सोशल मीडियाच्या प्रभावाचे नियमन करणार नाही.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (आरबीआय) ने जाहीर केले आहे की सध्या आर्थिक बाजारपेठेतील सोशल मीडिया प्रभावकांसाठी स्वतंत्र नियम लागू करण्याची त्यांची कोणतीही योजना नाही, असे सांगून की सिव्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (सेबी) ने या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी आधीच उपाययोजना केल्या आहेत.

इक्विटिस होल्डिंग्जने रिझर्व्ह बँकेला NBFC परवाना सरेंडर केला.

- इक्विटिस होल्डिंग्ज लिमिटेड, भारतातील एक प्रख्यात नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपनी (NBFC) ने स्वेच्छेने आपला NBFC परवाना भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कडे सरेंडर केला आहे. परिणामी, रिझर्व्ह बँकेने इक्विटिस होल्डिंग्ज ची नोंदणी रद्द केली आहे. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा, 1934 च्या कलम 45-IA (6) द्वारे मध्यवर्ती बँकेला दिलेल्या अधिकारांतर्गत हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

भारताचा चलनवाढीचा दर मे 2023 मध्ये 2 वर्षांच्या नीचांकी पातळीवर आला.

- सांख्यिकी आणि कार्यक्रम अंमलबजावणी मंत्रालयाच्या ताज्या आकडेवारीवरून असे दिसून आले आहे की भारतातील किरकोळ चलनवाढ, ग्राहक किंमत निर्देशांक (CPI) द्वारे मोजली गेली आहे, मे 2023 मध्ये 4.25% या दोन वर्षांच्या नीचांकी पातळीवर घसरली आहे. ही लक्षणीय घसरण शिखरानंतर आहे. एप्रिल 2022 मध्ये 7.79% आणि जानेवारी 2021 मध्ये 4.06% ची कमी. याव्यतिरिक्त, घाऊक किंमत निर्देशांक (WPI) द्वारे मोजली जाणारी घाऊक महागाई एप्रिल 2023 मध्ये -0.92% होती, ती मार्च 2023 मध्ये 1.34% वरून खाली आली. हे आकडे देशाच्या महागाई दरात अनुकूल कल दर्शवतात.

फिनो पेमेंट्स बँक भारतातील पहिले स्पेंडिंग खाते सादर करण्यासाठी हबलसोबत भागीदारी केली.

- फिनो पेमेंट्स बँकेने भारतातील पहिले खर्च खाते सुरू करण्यासाठी Sequoia Capital-backed fintech Hubble सोबत सहयोग जाहीर केला आहे. ही नाविन्यपूर्ण ऑफर ग्राहकांना त्यांचे निधी सोयीस्करपणे पार्क करण्यास, फूड ऑर्डरिंग, खरेदी, प्रवास आणि मनोरंजन यांसारख्या विविध श्रेणींमध्ये खरेदी करण्यास आणि खात्याद्वारे केलेल्या सर्व व्यवहारांवर 10 टक्क्यांपर्यंत बचत करण्यास अनुमती देते.

RING डिजिटल क्रेडिट प्लॅटफॉर्ममध्ये आता NPCI UPI प्लग-इन आहे.

- RING, भारतातील एक डिजिटल क्रेडिट प्लॅटफॉर्म, नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) सोबत त्याच्या विद्यमान डिजिटल सेवांमध्ये UPI प्लग-इन वैशिष्ट्य लागू करण्यासाठी सहयोग करत आहे. हा करार RING ला त्याच्या ग्राहकांना 'स्कॅन आणि पे' पर्याय प्रदान करण्यास अनुमती देईल, तसेच नवीन ग्राहकांना आकर्षित करेल जे पेमेंटसाठी UPI वापरण्यास प्राधान्य देतात.

मे 2023 मध्ये भारताची एकूण निर्यात US\$ 60.29 अब्ज होती.

- मे 2023 मध्ये भारताची एकूण निर्यात US\$60.29 अब्ज होती, ज्यामध्ये व्यापारी आणि सेवा या दोन्हीचा समावेश होता. गेल्या वर्षाच्या याच कालावधीच्या तुलनेत निर्यातीत घट झाली असताना, अनेक क्षेत्रांनी सकारात्मक वाढ दर्शविली. एप्रिल-मे 2023 साठी व्यापार तूट देखील लक्षणीयरीत्या सुधारली आहे, जी भारताच्या व्यापार कामगिरीमध्ये सकारात्मक कल दर्शवते.

एसबीआयने अर्थमंत्र्यांना 5,740 कोटी रुपयांचा रेकॉर्डब्रेक लाभांश चेक सादर केला.

- देशातील सर्वात मोठी सार्वजनिक क्षेत्रातील बँक स्टेट बँक ऑफ इंडिया (SBI) ने 2022-23 या आर्थिक वर्षासाठी अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांना 5,740 कोटी रुपयांचा लाभांशाचा धनादेश सादर केला आहे. वित्तीय सेवा सचिव विवेक जोशी यांच्या उपस्थितीत एसबीआयचे अध्यक्ष दिनेश कुमार खारा यांनी लाभांश पेमेंट केले. ही लाभांश रक्कम SBI ने भारत सरकारला आर्थिक वर्षासाठी दिलेला आतापर्यंतचा सर्वाधिक लाभांश आहे.

इंडियन ओव्हरसीज बँकेने ग्राहकांना खाते क्रमांक म्हणून कोणतेही नाव वापरण्याची परवानगी दिली आहे.

- इंडियन ओव्हरसीज बँक (IOB), चेन्नई येथील सार्वजनिक क्षेत्रातील सावकाराने 'माय अकाउंट माय नेम' नावाची एक अभूतपूर्व योजना सुरू केली आहे, जी ग्राहकांना त्यांचा बचत खाते क्रमांक म्हणून कोणतेही नाव निवडण्यास सक्षम करते. हा उपक्रम, बँकिंग उद्योगातील अशा प्रकारचा पहिला, व्यक्तींना वैयक्तिक खाते क्रमांक निवडण्याची परवानगी देतो जो सर्व व्यवहारांसाठी वापरला जाऊ शकतो. चेन्नई येथील IOB मध्यवर्ती कार्यालयात एका आभासी कार्यक्रमादरम्यान बँकेचे व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी ही योजना अधिकृतपणे सुरू केली. हा लेख योजनेचे विहंगावलोकन आणि ग्राहकांसाठी त्याचे संभाव्य फायदे प्रदान करतो.

सॉवरेन गोल्ड बॉन्डची इश्यू किंमत रु 5,926/ग्राम निश्चित केली आहे.

- सॉवरेन गोल्ड बॉन्ड 2023-24 (मालिका I) भारत सरकारच्या अधिसूचना क्रमांक 4(6)-B(W&M)/2023 दिनांक 14 जून 2023 नुसार जून 19-23, 2023 पर्यंत सदस्यत्वासाठी उपलब्ध असतील. त्यासाठी सेटलमेंटची तारीख 27 जून 2023 निश्चित करण्यात आली आहे..

कराराच्या बातम्या

हिमाचल प्रदेशात फलोत्पादनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी ADB ने भारताशी \$130 दशलक्ष कर्जावर स्वाक्षरी केली.

- भारत सरकार आणि आशियाई विकास बँक (ADB) यांनी हिमाचल प्रदेशमध्ये कृषी उत्पादकता वाढवणे, सिंचन सुलभता सुधारणे आणि फलोत्पादन कृषी व्यवसायांना चालना देण्याच्या उद्देशाने उपक्रमांना पाठिंबा देण्यासाठी \$130 दशलक्ष कर्ज करारावर स्वाक्षरी केली आहे. या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट राज्यातील सात जिल्ह्यांमध्ये शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवणे आणि हवामान बदलाशी लवचिकता निर्माण करणे हे आहे.

भारत आणि UAE ने 2030 पर्यंत \$100 अब्ज नॉन-तेल व्यापाराचे लक्ष्य ठेवले आहे.

- भारत आणि संयुक्त अरब अमिराती (UAE) ने त्यांचा गैर-तेल द्विपक्षीय व्यापार सध्याच्या USD 48 अब्ज वरून 2030 पर्यंत USD 100 अब्ज पर्यंत वाढवण्याचे महत्वाकांक्षी लक्ष्य ठेवले आहे. भारताच्या संयुक्त समितीच्या पहिल्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. तेल क्षेत्राच्या पलीकडे व्यापार सहकार्य वाढविण्याच्या गरजेवर भर देत, दोन्ही देशांनी पुढील सात वर्षांत त्यांचा गैर-पेट्रोलियम व्यापार दुप्पट करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे.

संरक्षण मंत्रालय आणि कोटक महिंद्रा लाइफ इन्शुरन्स यांनी नोकरीच्या संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी करार केला.

- माजी सैनिकांना समर्थन आणि सशक्तीकरण करण्याच्या उद्देशाने एका महत्त्वपूर्ण उपक्रमात, संरक्षण मंत्रालयाने कोटक महिंद्रा लाइफ इन्शुरन्स कंपनी लि.सोबत भागीदारी केली आहे. मंत्रालयाचा एक शाखा, डायरेक्टरेट जनरल रिसेटलमेंट (DGR) यांच्यात सामंजस्य करार (MoU) स्वाक्षरी करण्यात आला.

इंडियन ऑइल कॉर्प हरियाणामध्ये विमान इंधन प्रकल्प स्थापन करण्यासाठी LanzaJet सोबत करार केला.

- इंडियन ऑइल कॉर्प (IOC), भारतातील सर्वात मोठ्या तेल रिफायनर्सपैकी एक, ने हरियाणामध्ये विमान इंधन प्रकल्प स्थापन करण्यासाठी LanzaJet, एक अग्रगण्य शाश्वत इंधन तंत्रज्ञान कंपनी सोबत सहयोग जाहीर केला आहे. अंदाजे 23 अब्ज रुपयांच्या (\$280.1 दशलक्ष) गुंतवणुकीसह, या धोरणात्मक भागीदारीचे उद्दिष्ट देशात शाश्वत विमान इंधन (SAF) च्या उत्पादनास प्रोत्साहन देणे आहे. आयओसीचे अध्यक्ष, एसएम वैद्य यांनी नवी दिल्ली येथे आयोजित एका उद्योग कार्यक्रमादरम्यान हा महत्त्वपूर्ण विकास सामायिक केला.

भारतातील शाश्वत विकासाला गती देण्यासाठी NITI आयोग आणि संयुक्त राष्ट्र संघ एकत्र आले आहेत.

- भारत सरकार आणि संयुक्त राष्ट्रांनी भारत सरकार – संयुक्त राष्ट्र शाश्वत विकास सहकार्य फ्रेमवर्क 2023-2027 (GoI-UNSDCF) वर स्वाक्षरी केली आहे. भारतातील NITI आयोग, सरकारी धोरणात्मक थिंक टँक आणि UN यांच्यातील या सहकार्याचे उद्दिष्ट भारताच्या शाश्वत विकास उद्दिष्टांना पुढे नेण्याचे आहे. फ्रेमवर्क 2030 च्या अजेंडाशी संरेखित, लैंगिक समानता, युवा सक्षमीकरण, मानवाधिकार आणि एकूणच शाश्वत विकास यासारख्या प्रमुख क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रित करते.

शिखर परिषद बातम्या

गोव्यात G20 SAI शिखर परिषद सुरू होत आहे.

- भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक (CAG), श्री गिरीश चंद्र मुर्मू, भारताच्या G20 अध्यक्षपदाच्या काळात सर्वोच्च लेखापरीक्षा संस्था -20 (SAI20) प्रतिबद्धता गटाचे अध्यक्ष आहेत. SAI20 शिखर परिषद 12 ते 14 जून 2023 या कालावधीत गोव्यात होणार आहे आणि G20 देशांचे SAI20 सदस्य SAI, अतिथी SAI, निमंत्रित SAI, आंतरराष्ट्रीय संस्था, प्रतिबद्धता गट आणि इतर निमंत्रितांचे प्रतिनिधी त्यात सहभागी होणार आहेत. सोळा देश वैयक्तिकरित्या सहभागी होणार आहेत.

यूएस मध्ये पहिली हिंदू-अमेरिकन शिखर परिषद पार पडली.

- भारतीय- अमेरिकनांच्या एका गटाने आयोजित केलेल्या राजकीय सहभागासाठी उद्घाटन हिंदू-अमेरिकन शिखर परिषद 14 जून रोजी यूएस कॅपिटल हिल येथे झाली. या शिखर परिषदेचे मुख्य उद्दिष्ट त्यांना भेडसावणाऱ्या समस्या आणि समस्यांकडे लक्ष वेधणे आणि समर्थन देणे हा आहे.

मुंबईत आशिया-पॅसिफिक पर्यवेक्षण संचालकांची SEACEN-FSI 25 वी परिषद होणार आहे.

- एशिया-पॅसिफिक पर्यवेक्षण संचालकांची SEACEN-FSI 25 वी परिषद: रिझर्व्ह बँकेकडून बँकिंग पर्यवेक्षकांना आर्थिक तंत्रज्ञानाच्या वेगाने विकसित होत असलेल्या जगाचे नियमन आणि निरीक्षण करण्यासाठी तांत्रिक प्रगतीसह अद्ययावत राहण्याचे आवाहन केले जात आहे.

व्यवसाय बातम्या

GAME आणि SIDBI ने MSME च्या निधीची समस्या कमी करण्यासाठी "NBFC ग्रोथ एक्सीलरेटर प्रोग्राम" लाँच केला.

- ग्लोबल अलायन्स फॉर मास एंटरप्रेन्योरशिप (GAME) आणि स्मॉल इंडस्ट्रीज डेव्हलपमेंट बँक ऑफ इंडिया (SIDBI) यांनी NBFC ग्रोथ एक्सीलरेटर प्रोग्राम (NGAP) सादर करण्यासाठी सामील झाले आहेत. या सहयोगी उपक्रमाचे उद्दिष्ट सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांना (एमएसएमई) लहान बिगर-बँकिंग वित्तीय कंपन्यांसाठी (NBFCs) क्षमता निर्माण करण्यावर लक्ष केंद्रित करून निधी आव्हानांना तोंड देणे आहे.

पुरस्कार बातम्या

व्हेन क्लायमेट चेंज टर्न व्हायोलंट' या माहितीपटाला 'हेल्थ फॉर ऑल' श्रेणीत विशेष पारितोषिक मिळाले आहे.

- जिनिव्हा येथील वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशनच्या मुख्यालयात आयोजित चौथ्या वार्षिक हेल्थ फॉर ऑल फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये 'व्हेन क्लायमेट चेंज टर्न व्हायोलंट' या माहितीपटाला 'हेल्थ फॉर ऑल' श्रेणीत विशेष पारितोषिक मिळाले आहे. या माहितीपटाचे दिग्दर्शन राजस्थानच्या वंदिता सहारिया यांनी केले आहे. विजेत्यांमध्ये ती एकमेव भारतीय होती.

बाल हक्क अधिवक्ता ललिता नटराजन यांनी 2023 चा इक्बाल मसिह पुरस्कार जिंकला.

- चेन्नईस्थित वकील आणि कार्यकर्त्या ललिता नटराजन यांनी बालकामगार निर्मूलनासाठी यूएस डिपार्टमेंट ऑफ लेबरचा 2023 चा इक्बाल मसिह पुरस्कार जिंकला आहे. नटराजन यांना ३० मे रोजी चेन्नई येथील अमेरिकन कौन्सुलेट जनरलमध्ये कॉन्सुल जनरल ज्युडिथ रविन यांच्या हस्ते हा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

पॅटरसन जोसेफने RSL ख्रिस्तोफर ब्लँड पारितोषिक 2023 जिंकले.

- अभिनेता-लेखक पॅटरसन जोसेफ यांनी 'द सिंक्रेट डायरीज ऑफ चार्ल्स इग्नेशियस सॅचो' या त्यांच्या पहिल्या कादंबरीसाठी आरएसएल क्रिस्तोफर ब्लँड पारितोषिक 2023 जिंकले आहे. या पुरस्काराचे हे 5 वे वर्ष आहे.

GSIT) हैदराबादला "अथी उत्तम" ही मान्यता मिळाली.

- खाण मंत्रालयाच्या अंतर्गत कार्यरत असलेल्या भारतीय भूगर्भीय सर्वेक्षण संस्थेला (GSIT) राष्ट्रीय शिक्षण आणि प्रशिक्षण मंडळाकडून (NABET) मान्यता मिळाली आहे. ही मान्यता संस्थेच्या प्रशंसनीय सेवांचा आणि पृथ्वी विज्ञान प्रशिक्षणाच्या क्षेत्रात ती राखत असलेल्या उच्च मानकांचा दाखला आहे.

लंडनच्या सेंट्रल बँकिंग अवॉर्ड्समध्ये आरबीआयचे प्रमुख शक्तिकांत दास यांची 'गव्हर्नर ऑफ द इयर' म्हणून निवड करण्यात आली.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे (आरबीआय) गव्हर्नर शक्तिकांत दास यांना 2023 साठी प्रतिष्ठित गव्हर्नर ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

तेलंगणाला सुंदर इमारतींसाठी आंतरराष्ट्रीय ग्रीन ऍपल पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

- शहरी आणि रिअल इस्टेट क्षेत्रातील श्रेणीमध्ये, तेलंगणाला सुंदर इमारतींसाठी आंतरराष्ट्रीय ग्रीन ऍपल पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. भारतातील कोणत्याही इमारतीला किंवा संरचनेला प्रथमच हे प्रतिष्ठित पुरस्कार मिळाले आहेत. जागतिक पर्यावरणीय सर्वोत्तम पद्धती ओळखण्यासाठी आणि प्रोत्साहन देण्यासाठी लंडनमधील एक स्वतंत्र ना-नफा संस्था, ग्रीन ऑर्गनायझेशनद्वारे दरवर्षी पुरस्कार प्रदान केले जातात.

तेलंगणातून निवडलेल्या पाच इमारती आणि संरचना पुढीलप्रमाणे आहेत.

- मोज्जम-जाही मार्केट (वारसा श्रेणी)
- दुर्गम चेरुवू केबल ब्रिज (ब्रिज श्रेणी)
- बीआर आंबेडकर तेलंगणा राज्य सचिवालय इमारत सौंदर्यदृष्ट्या डिझाइन केलेले कार्यालय आणि कार्यक्षेत्र श्रेणी अंतर्गत येते
- तेलंगणा पोलिसांचे एकात्मिक कमांड कंट्रोल सेंटर हे एक विशिष्ट प्रकारचे कार्यालय आहे.
- यादद्री मंदिर (उत्कृष्ट धार्मिक संरचना श्रेणी)

रामचंद्र गुहा यांच्या पुस्तकाला एलिझाबेथ लॉंगफोर्ड पारितोषिक मिळाले.

- इतिहासकार आणि लेखक रामचंद्र गुहा यांच्या रिबेल्स अगेन्स्ट द राज: वेस्टर्न फायटर्स फॉर इंडियाज फ्रीडम या पुस्तकाला 2023 सालच्या ऐतिहासिक चरित्रासाठी एलिझाबेथ लॉंगफोर्ड पारितोषिक मिळाले आहे. गुहा यांना £5,000 (अंदाजे 5 लाख रुपये) आणि एलिझाबेथ लॉंगफोर्ड यांच्या स्मृतिचिन्हांची एक बंधनकारक प्रत प्रदान करण्यात आली आहे. ज्युरीचे अध्यक्ष रॉय फॉस्टर होते. न्यायाधीश समितीमध्ये अँटोनिया फ्रेझर आणि फ्लोरा फ्रेझर (अनुक्रमे लॉंगफोर्डची मुलगी आणि नात), रिचर्ड डेव्हनपोर्ट-हायन्स आणि राणा मिटर यांचा समावेश होता.

हॉलिवूड रिपोर्टरच्या मते ग्रॅमी पुरस्कार तीन नवीन श्रेणी सादर करतील.

- हॉलिवूड रिपोर्टरच्या मते ग्रॅमी पुरस्कार तीन नवीन श्रेणी सादर करतील. या जोड्यांमध्ये सर्वोत्कृष्ट आफ्रिकन संगीत परफॉर्मन्स, सर्वोत्कृष्ट पॉप डान्स रेकॉर्डिंग आणि सर्वोत्कृष्ट पर्यायी जाझ अल्बम यांचा समावेश आहे.

संरक्षण बातम्या

आयएनएस त्रिशूलने डरबनला भेट दिली.

- INS त्रिशूल, भारतीय नौदलाची प्रमुख युद्धनौका, 7 जून 1893 रोजी पीटरमारिट्झबर्ग रेल्वे स्थानकावर घडलेल्या घटनेच्या 130 व्या वर्धापन दिनानिमित्त दक्षिण आफ्रिकेतील डरबन बंदरासाठी रवाना झाली. या कार्यक्रमात महात्मा गांधींना ट्रेनमधून फेकून देण्यात आले, ज्यामुळे त्यांना भेदभावविरुद्धच्या लढ्याला आणखी प्रेरणा मिळाली.

INS विक्रमादित्य आणि विक्रान्त ट्विन सीबीजी ऑपरेशनमध्ये नेव्हीच्या मेगा ऑप्सचे नेतृत्व करतात.

- कॅरियर बॅटल ग्रुप (CBG) चा भाग म्हणून भारतीय नौदलाने अरबी समुद्रात 35 हून अधिक विमानांचा समावेश करून मोठ्या प्रमाणावर ऑपरेशन केले. हे आजपर्यंतच्या नौदलाच्या ऑपरेशनल क्षमतेचे सर्वात लक्षणीय प्रात्यक्षिक होते आणि अशा वेळी आले आहे जेव्हा हिंदी महासागरात चिनी आक्रमणे वाढत आहेत.

भारत-मालदीवचा संयुक्त लष्करी सराव "एकुवेरिन" चौबटिया, उत्तराखंड येथे सुरू झाला.

- भारतीय लष्कर आणि मालदीव राष्ट्रीय संरक्षण दल यांच्यातील संयुक्त लष्करी सराव "एक्स एकुवेरिन" ची 12 वी आवृत्ती उत्तराखंडमधील चौबटिया येथे सुरू झाली आहे. हा द्विपक्षीय वार्षिक सराव, जो मालदीवियन भाषेत "मित्र" चा अर्थ धारण करतो, त्याचे उद्दिष्ट संयुक्त राष्ट्रांच्या आदेशानुसार काउंटर इनसर्जेसी/काउंटर टेररिझम ऑपरेशन्समध्ये इंटरऑपरेबिलिटी वाढवणे आहे.

भारतीय नौदलाची 'संशोधक' चौथी युद्धनौका लाँच करण्यात आली.

- सर्व्हे वेसेल्स (लार्ज) (SVL) प्रकल्पाचे चौथे जहाज, 'संशोधक' म्हणजे 'संशोधक' नावाचे, भारतीय नौदलासाठी L आणि T/ GRSE द्वारे कट्टुपल्ली, चेन्नई येथे प्रक्षेपित करण्यात आले.

भारताच्या संरक्षण मंत्रालयाने पंतप्रधान मोदींच्या अमेरिका दौऱ्यापूर्वी 'प्रिडेटर ड्रोन' कराराला मंजूरी दिली.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या आगामी युनायटेड स्टेट्स दौऱ्याच्या अपेक्षेने, भारताच्या संरक्षण मंत्रालयाने अमेरिकेकडून 'प्रिडेटर (MQ-9 रीपर) ड्रोन' खरेदी करण्यास मंजूरी दिली आहे. 15 जून रोजी झालेल्या संरक्षण अधिग्रहण परिषदेच्या (DAC) बैठकीत मंजूर झालेल्या या कराराची किंमत अंदाजे USD 3 अब्ज इतकी आहे. खरेदीचा अंतिम निर्णय कॅबिनेट कमिटी ऑन सिक्युरिटी (CCS) घेईल. व्हाईट हाऊसमध्ये पंतप्रधान मोदी आणि राष्ट्राध्यक्ष जो बिडेन यांच्यात झालेल्या चर्चेनंतर मेगा खरेदी कराराची घोषणा होण्याची अपेक्षा आहे.

INS देगा ने त्याच्या नेव्हल एअरफील्ड सिक्युरिटी सिस्टीममध्ये सुधारणा केली आहे.

- आयएनएस देगा: ईस्टर्न नेव्हल कमांडचे फ्लॅग ऑफिसर कमांडिंग-इन-चीफ व्हाईस अँडमिरल बिस्वजित दासगुप्ता यांनी विशाखापट्टणममधील आयएनएस देगा येथे नेव्हल एअरफील्ड इंटिग्रेटेड सिक्युरिटी सिस्टीम (NAISS) आणि नेव्हल अँटी-ड्रोन सिस्टीम (NADS) अधिकृतपणे उघडले. भारतात निर्माण झाले.

भारतीय नौदलाने "जुली लडाख" आउटरीच कार्यक्रम सुरू केला.

- भारतीय नौदलाने अलीकडेच "जुली लडाख" (हॅलो लडाख) नावाचा एक आउटरीच कार्यक्रम सुरू केला आहे ज्यामुळे नौदलाबद्दल जागरूकता वाढावी आणि लडाखच्या मूळ राज्यातील तरुण आणि नागरी समाजाशी संलग्न व्हावे. या उपक्रमाचा एक भाग म्हणून 15 जून 2023 रोजी नौदल प्रमुख व्हाईस अँडमिरल संजय जसजीत सिंग यांनी 5000 किमी मोटरसायकल मोहिमेला राष्ट्रीय युद्ध स्मारक येथून हिरवा झेंडा दाखवला.

क्रीडा बातम्या

ऑस्ट्रेलियाने ICC वर्ल्ड टेस्ट चॅम्पियनशिप 2023 चे विजेतेपद पटकावले.

- ओव्हल येथे झालेल्या रोमहर्षक WTC फायनलमध्ये ऑस्ट्रेलियाने भारतावर 209 धावांनी दणदणीत विजय मिळवत, कर्मांडिंग फॅशनमध्ये वर्ल्ड टेस्ट चॅम्पियन्सचे विजेतेपद पटकावले. पहिल्या डावात ट्रॅव्हिस हेड आणि स्टीव्ह स्मिथच्या उल्लेखनीय शतकांनी ऑस्ट्रेलियाच्या कसोटीवर लवकर नियंत्रण ठेवण्याचा पाया घातला. भारताच्या बलाढ्य प्रतिसादानंतरही, सामना पाचव्या दिवसापर्यंत वाढला, परंतु विलक्षण विक्रमी धावसंख्येचा पाठलाग करण्यात ते कमी पडले, शेवटी 234 धावांवर आटोपला. ऑस्ट्रेलियाने रविवारी, 11 जून रोजी इतिहास रचला कारण ते जागतिक क्रिकेटमध्ये जिंकणारा पहिला पुरुष संघ बनला. ट्रॅव्हिस हेड (पहिल्या डावात 174 चेंडूत 163, दुसऱ्या डावात 27 चेंडूत 18) हा सामनावीर होता.

फ्रेंच ओपन 2023 मध्ये नोव्हाक जोकोविचने कॅस्पेर रुडचा पराभव केला.

- नोव्हाक जोकोविचने फ्रेंच ओपन फायनलमध्ये कॅस्पेर रुडवर विजय मिळवून पुरुषांचे 23 वे ग्रँड स्लॅम जेतेपद पटकावले. पुरुष टेनिसच्या इतिहासातील सर्वात मोठ्या एकेरी ट्रॉफीसाठी जोकोविचने प्रतिस्पर्धी राफेल नदालशी बरोबरी तोडली. सर्व पुरुषांच्या प्रमुखांमध्ये राफेल नदालच्या पुढे सरळ आघाडीवर आहे. किमान तीन वेळा चारही प्रमुख स्पर्धा जिंकणारा तो पहिला व्यक्ती ठरला आहे

मे 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ जाहीर झाला.

- हॅरी टेक्टरची मे महिन्यातील आयसीसी पुरुष खेळाडू म्हणून निवड करण्यात आली आहे, आयर्लंडचा हा पुरस्कार मिळवणारा पहिला खेळाडू आहे. प्रसिद्ध पाकिस्तानी क्रिकेटपटू बाबर आझम आणि बांगलादेशचा आश्वासक युवा फलंदाज नजमुल हुसेन शांतो यांच्याविरुद्धच्या कठीण स्पर्धेत तो विजयी झाला.

FIFA U20 विश्वचषक 2023 मध्ये उरुग्वेने इटलीचा 1-0 असा पराभव केला.

- उरुग्वेने इटलीचा 1-0 असा पराभव करत अर्जेन्टिना येथे झालेल्या पहिल्या अंडर-20 विश्वचषकाचे विजेतेपद पटकावले. सेलेस्टेच्या विजयाने स्पर्धेतील युरोपियन संघांच्या सलग चार विजयांची मालिका संपुष्टात आली आहे. लुसियानो रॉड्रिग्वेने 86 व्या मिनिटाला जवळून हेडरमध्ये विजयी गोल केला. डिएगो मॅराडोना स्टेडियमवरील सामन्याला 40,000 हून अधिक लोक, बहुतेक उरुग्वेचा जयजयकार करत होते.

ओडिशात KIIAT आयोजित पहिला जनजाती खेल महोत्सव संपला.

- KIIAT ने उद्घाटन जनजाती खेल महोत्सवाचे आयोजन केले होते, हा एक नेत्रदीपक क्रीडा कार्यक्रम आहे जो 12 जून रोजी संपन्न झाला. या कार्यक्रमात 26 राज्यांचे प्रतिनिधित्व करणारे सुमारे 5,000 देशी खेळाडू आणि 1,000 अधिकारी सहभागी झाले आहेत.

पाकिस्तानच्या नाहिदा खानने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्तीची घोषणा केली आहे.

- पाकिस्तानची महिला क्रिकेटपटू नाहिदा खानने आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधून निवृत्तीची घोषणा केली असून, एका दशकाहून अधिक काळ गाजवलेल्या उल्लेखनीय कारकिर्दीला पूर्णविराम दिला आहे. 36 वर्षीय सलामीवीराने फेब्रुवारी 2009 मध्ये श्रीलंकेविरुद्ध राष्ट्रीय संघात पदार्पण केले आणि 100 पेक्षा जास्त सामन्यांमध्ये पाकिस्तानचे प्रतिनिधित्व केले.

ACC ने हायब्रिड मॉडेल स्वीकारल्यानंतर आशिया चषक 2023 तारखा आणि ठिकाणे जाहीर झाल्या.

- आयसीसी विश्वचषक 2023 च्या अगोदर कट्टर प्रतिस्पर्धी भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील महाकाव्य स्पर्धा पुन्हा सुरू झाल्यामुळे आशिया चषक 2023 ची बहुप्रतिक्षित स्पर्धा क्रिकेट जगताला प्रज्वलित करणार आहे. आशियाई क्रिकेट परिषदेने (ACC) हायब्रिड मॉडेल स्वीकारले आहे, आणि ही स्पर्धा पाकिस्तान आणि श्रीलंका यांच्या संयुक्त विद्यमाने. एकूण 13 थरारक एकदिवसीय आंतरराष्ट्रीय (ODI) सामने नियोजित आहेत, आशिया चषक एक मनमोहक क्रिकेट देखावा असेल.
- आशिया चषक 2023 31 ऑगस्ट ते 17 सप्टेंबर या कालावधीत होणार आहे, ज्यामध्ये जवळपास तीन आठवड्यांची तीव्र क्रिकेट क्रिया आहे

विज्ञान आणि तंत्रज्ञान बातम्या**आयआयटी मद्रासच्या संशोधकांनी डेटा सायन्स, मोबाइल प्रदूषण मॉनिटरिंगसाठी आयओटी-आधारित पद्धत विकसित केली.**

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मद्रास (IIT मद्रास) मधील संशोधकांनी कमी किमतीची मोबाइल वायू प्रदूषण मॉनिटरिंग फ्रेमवर्क विकसित करून वायू प्रदूषण निरीक्षणाच्या क्षेत्रात महत्त्वपूर्ण प्रगती केली आहे. हा अभिनव दृष्टीकोन डेटा सायन्स, इंटरनेट ऑफ थिंग्ज (IoT) तंत्रज्ञान आणि सार्वजनिक वाहनांवर लावलेल्या कमी किमतीच्या प्रदूषण सेन्सरचा वापर करून हवेच्या गुणवत्तेवर उच्च स्थानिक आणि तात्पुरते रिझोल्यूशन डायनॅमिकपणे निरीक्षण करतो.

महत्वाचे दिवस**12 जून रोजी जागतिक बालमजुरी विरुद्ध दिवस साजरा केला जातो.**

- 12 जून रोजी साजरा केला जाणारा जागतिक बालमजुरी विरुद्धचा दिवस बालमजुरीविरुद्धच्या चळवळीला मार्गदर्शन करण्याचा उद्देश आहे. "सर्वासाठी सामाजिक न्याय. बालमजुरी थांबवा!" घोषणेसह. 2023 मध्ये, सामाजिक न्याय आणि बालमजुरीचे निर्मूलन यांच्यातील संबंध अधोरेखित करते. कामगार संघटनेने 2002 मध्ये चळवळ सुरू केली, फक्त एक आंतरराष्ट्रीय अधिवेशन बदलले आहे. महिन्यात लोक, संघटना आणि सरकार लढत आहेत आणि बालमजुरीशी लढा. काम करण्यासाठी मार्गदर्शक आहे.

आंतरराष्ट्रीय अल्बिनिझम जागरूकता दिवस दरवर्षी 13 जून रोजी साजरा करण्यात येतो.

- आंतरराष्ट्रीय अल्बिनिझम जागरूकता दिवस दरवर्षी 13 जून रोजी अल्बिनिझम नावाच्या अनुवांशिक त्वचेच्या स्थितीबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि जागतिक स्तरावर अल्बिनिझमच्या अधिकार आणि नियमांना प्रोत्साहन देण्यासाठी पाळला जातो. या स्थितीशी संबंधित गैरसमज आणि रूढीवादी कल्पनांचा अंत करण्यासाठी आणि अल्बिनिझमने ग्रस्त असलेल्या लोकांना कोणताही भेदभाव न करता समाजाच्या सर्व पैलूंमध्ये समावेश करण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी हा दिवस ओळखला जातो.

दरवर्षी जागतिक रक्तदाता दिन 14 जून रोजी साजरा केल्या जातो.

- निस्वार्थी स्वैच्छिक रक्तदात्यांप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी आणि जीवन आणि मानवतेचे सार साजरे करण्यासाठी दरवर्षी 14 जून रोजी जागतिक रक्तदाता दिन पाळला जातो. हा प्रसंग जगभरातील स्वैच्छिक रक्तदात्यांच्या रक्ताच्या उदार योगदानाबद्दल कौतुक आणि स्वीकार करण्यासाठी एक महत्त्वपूर्ण व्यासपीठ म्हणून काम करतो, तसेच सुरक्षित रक्त संक्रमणासाठी सार्वत्रिक प्रवेश सुनिश्चित करण्याच्या महत्त्वावर भर देतो.

दरवर्षी 15 जून रोजी ग्लोबल विंड डे साजरा केल्या जातो.

- जागतिक पवन दिवस, ज्याला जागतिक पवन दिवस देखील म्हणतात, हा एक जागतिक कार्यक्रम आहे जो दरवर्षी 15 जून रोजी साजरा केला जातो. हे पवन ऊर्जेची क्षमता, आपल्या ऊर्जा प्रणालींमध्ये परिवर्तन करण्याची क्षमता, आपल्या अर्थव्यवस्थांमध्ये कार्बन उत्सर्जन कमी करण्यासाठी आणि रोजगार निर्मिती आणि आर्थिक वाढीला चालना देण्याची संधी म्हणून काम करते. हा दिवस आपल्याला वाऱ्याच्या शक्तीचा आणि आपल्या उर्जेच्या लँडस्केपला पुन्हा आकार देण्याच्या अफाट शक्यतांचा शोध घेण्यास प्रोत्साहित करतो.

दरवर्षी जागतिक वृद्ध अत्याचार जागरूकता दिवस 15 जून रोजी साजरा केल्या जातो.

- वर्ल्ड एल्डर अब्यूज अवेअरनेस डे (WEAAD) हा 15 जून रोजी पाळला जाणारा वार्षिक कार्यक्रम आहे ज्यामुळे वृद्ध व्यक्तींकडून होणारे गैरवर्तन, भेदभाव आणि दुर्लक्ष याबद्दल जागरूकता निर्माण होते. वृद्ध प्रौढांचे हक्क राखण्याचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी, समाजाला त्यांच्या उपस्थितीचे मूल्य आणि आदर करण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी हा दिवस एक व्यासपीठ आहे.

इंटरनॅशनल डे ऑफ फॅमिली रेमिटन्सेस (IDFR) दरवर्षी 16 जून रोजी साजरा केल्या जातो.

- इंटरनॅशनल डे ऑफ फॅमिली रेमिटन्सेस (IDFR) हा युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीने स्वीकारलेला आणि दरवर्षी 16 जून रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस 200 दशलक्षाहून अधिक स्थलांतरितांनी त्यांच्या 800 दशलक्ष कुटुंबातील सदस्यांचे मायदेशी जीवन सुधारण्यासाठी आणि त्यांच्या मुलांसाठी आशेचे भविष्य निर्माण करण्यासाठी केलेल्या योगदानाला मान्यता देते. इंटरनेशनल फॅमिली रिमिटेंस डे 2023 का थीम है "Digital remittances towards financial inclusion and cost reduction" आहे.

वाळवंटीकरण आणि दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी जागतिक दिन हा 17 जून रोजी आयोजित वार्षिक साजरा केला जातो.

- वाळवंटीकरण आणि दुष्काळाचा सामना करण्यासाठी जागतिक दिन हा 17 जून रोजी आयोजित वार्षिक साजरा केला जातो. हा एक जागतिक उपक्रम आहे ज्याचा उद्देश वाळवंटीकरण आणि दुष्काळामुळे निर्माण होणाऱ्या धोक्यांबद्दल जागरूकता निर्माण करणे आणि या आव्हानांचा सामना करण्यासाठी प्रयत्नांना चालना देणे आहे.

दरवर्षी फादर्स डे जूनच्या तिसऱ्या रविवारी साजरा केल्या जातो.

- फादर्स डे हा वडिलांचा आणि पितृत्वाचा उत्सव आहे. युनायटेड स्टेट्स, कॅनडा आणि युनायटेड किंग्डमसह जगभरातील अनेक देशांमध्ये जूनच्या तिसऱ्या रविवारी हा सण साजरा केला जातो. हा दिवस म्हणजे वडील, आजोबा आणि त्यांच्या मुलांच्या जीवनात महत्त्वपूर्ण प्रभाव पाडणाऱ्या इतर पुरुष आदर्शांचा सन्मान करण्याची वेळ आहे. यावर्षी 18 जून रोजी फादर्स डे आहे.

निधन बातम्या

पुलित्झर पारितोषिक विजेते कादंबरीकार कॉर्मॅक मॅककार्थी यांचे 89 व्या वर्षी निधन झाले.

- "द रोड" आणि "नो कंट्री फॉर ओल्ड मेन" यासारख्या गाजलेल्या कादंबऱ्यांचे पुलित्झर पारितोषिक विजेते लेखक कॉर्मॅक मॅककार्थी यांचे निधन झाले. मॅककार्थीचा जन्म 1933 मध्ये प्रोव्हिडन्स, रोड आयलंड येथे झाला. त्यांनी 1960 च्या दशकाच्या सुरुवातीला काल्पनिक कथा लिहायला सुरुवात केली आणि त्यांची पहिली कादंबरी, "द ऑर्चर्ड कीपर" 1965 मध्ये प्रकाशित झाली.

पेंटागॉन पेपर्सचे प्रसिद्ध व्हिसलब्लोअर डॅनियल एल्सबर्ग यांचे 92 व्या वर्षी निधन झाले.

- डॅनियल एल्सबर्ग, एक यूएस लष्करी विश्लेषक यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी निधन झाले. ते "पेंटागॉन पेपर्स" लीक करण्यासाठी प्रसिद्ध झाले, ज्याने व्हिएतनाम युद्धाबद्दल अमेरिकन सरकारने जनतेची कशी फसवणूक केली हे उघड केले. या प्रकटीकरणाने वृत्तपत्र स्वातंत्र्यासाठी महत्त्वपूर्ण लढा उभारला. एल्सबर्गच्या कृती, एडवर्ड स्नोडेन आणि विकिलिक्स सारख्या आकडेवारीचा अंदाज लावत आहेत.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

अश्विंदर सिंग यांचे "मास्टर रेसिडेन्शियल रिअल इस्टेट" नावाचे पुस्तक प्रकाशित झाले.

- अश्विंदर आर सिंग हे भारतातील सुप्रसिद्ध रिअल इस्टेट तज्ञ आहेत आणि त्यांचे नवीन पुस्तक, मास्टर रेसिडेन्शियल रिअल इस्टेट हे उद्योगासाठी सर्वसमावेशक मार्गदर्शक आहे. या पुस्तकात योग्य मालमत्ता शोधण्यापासून ते घर खरेदीसाठी वित्तपुरवठा करण्यापर्यंत अनेक विषयांचा समावेश आहे.

राजदूत सतीश चंद्र, एक भारतीय मुत्सद्दी, यांनी 'अ लाइफ वेल स्पेंट - फोर डिकेड्स इन द इंडियन फॉरेन सर्व्हिस' हे पुस्तक लिहिले आहे.

- राजदूत सतीश चंद्र, एक भारतीय मुत्सद्दी, यांनी 1965 ते 2005 पर्यंत भारतीय परराष्ट्र सेवेतील (IFS) त्यांच्या विस्तृत कारकिर्दीचा वर्णन करून 'अ लाइफ वेल स्पेंट - फोर डिकेड्स इन द इंडियन फॉरेन सर्व्हिस' हे पुस्तक लिहिले आहे.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

कम्युनिटी स्पिरिट इंडेक्सनुसार भारतीय शहर हे जगातील दुसऱ्या क्रमांकाचे अनफ्रेडली शहर आहे.

- कम्युनिटी स्पिरिट इंडेक्सने नुकत्याच केलेल्या क्रमवारीत, विविध देशांतील 53 शहरांना त्यांचे रहिवासी किती मैत्रीपूर्ण आणि मैत्रीपूर्ण आहेत यावर आधारित रँक देण्यात आली आहे. यासाठी 6 मेट्रिक्सचा विचार करण्यात आला आहे. या निर्देशांकात टोरंटो आणि सिडनी हे जगातील सर्वात मैत्रीपूर्ण देश आहेत तर भारताची राजधानी नवी दिल्ली आणि मुंबई ही जगातील सर्वात मित्र नसलेली शहरे आहेत.

फोर्ब्सची ग्लोबल 2000 यादी मध्ये रिलायन्सने 45 व्या क्रमांकावर आठ स्थानांनी वाढ केली.

- फोर्ब्सच्या ताज्या ग्लोबल 2000 यादीमध्ये अब्जाधीश मुकेश अंबानी यांच्या रिलायन्स इंडस्ट्रीज लिमिटेडला सर्वोच्च श्रेणीतील भारतीय कंपनी म्हणून स्थान देण्यात आले आहे, ती यावर्षी 53 व्या स्थानावरून 45 व्या स्थानावर पोहोचली आहे.

SIPRI च्या अहवालात असे सूचित होते की चीनने राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी आवश्यक किमान राखण्याच्या अधिकृत भूमिकेच्या विरोधात, त्याच्या अण्वस्त्रसाठ्याचा महत्त्वपूर्ण विस्तार सुरू केला आहे.

- स्टॉकहोम इंटरनॅशनल पीस रिसर्च इन्स्टिट्यूट (SIPRI) ने अलीकडेच त्यांचे वार्षिक वार्षिक पुस्तक प्रसिद्ध केले, जे जागतिक अणु शस्त्रास्त्रांच्या स्थितीबद्दल मौल्यवान अंतर्दृष्टी प्रदान करते. हा लेख SIPRI च्या प्रमुख निष्कर्षांवर प्रकाश टाकतो, ज्यामध्ये चीनचा अणुविस्तार, भारत आणि पाकिस्तानच्या वाढत्या शस्त्रागारांवर आणि जगभरातील सामान्य ट्रेडवर लक्ष केंद्रित केले आहे.

विविध बातम्या

चक्रीवादळ बिपरजॉय हे अरबी समुद्रातील सर्वात जास्त आयुष्य असणारे चक्रीवादळ बनले आहे.

- 6 जून रोजी पहाटे 5:30 वाजता आग्नेय अरबी समुद्रात तयार झालेल्या चक्रीवादळ बिपरजॉयने आता अरबी समुद्रात सर्वात जास्त काळ असलेल्या चक्रीवादळाचा नवा विक्रम नोंदवला आहे. 15 जूनपर्यंत, चक्रीवादळ सुमारे 10 दिवस सक्रिय आहे. यापूर्वीचा विक्रम 2019 मध्ये चक्रीवादळ कायरने केला होता, जो 9 दिवस आणि 15 तास टिकला होता. क्यार चक्रीवादळ पूर्व-मध्य अरबी समुद्रात उद्भवले, अनेक पुनरावृत्ती झाले आणि अखेरीस नैऋत्य अरबी समुद्रात कमकुवत झाले.

पंतप्रधान मोदींनी ग्रॅमी विजेत्या फालूसोबत गाणे लिहिले.

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बाजरीचे फायदे आणि जागतिक भूक दूर करण्याच्या संभाव्यतेचा प्रचार करण्याच्या उद्देशाने एका खास गाण्यासाठी भारतीय-अमेरिकन ग्रॅमी पुरस्कार विजेते गायक फालू यांच्यासोबत सहयोग केला आहे. फालू, ज्याला फाल्गुनी शाह म्हणूनही ओळखले जाते, तिचे पती आणि गायक गौरव शाह यांच्यासह, "अबंडन्स ऑफ मिल्ड्स" हे गाणे रिलीज होणार आहे.

गुवाहाटी रेल्वे स्टेशनला FSSAI 'इट राइट स्टेशन' टॅग मिळाला आहे.

- भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरण (FSSAI) ने प्रवाशांना उच्च दर्जाचे आणि पौष्टिक अन्न पुरवल्याबद्दल गुवाहाटी रेल्वे स्थानकाला इट राइट स्टेशन प्रमाणपत्र दिले आहे. यामुळे हा दर्जा प्राप्त करणारे हे ईशान्य फ्रंटियर रेल्वे (NFR) अंतर्गत पहिले स्थानक बनले आहे, जे 2 जूनपासून दोन वर्षासाठी वैध आहे.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन (IATA) मुख्यालय: मॉन्ट्रियल, कॅनडा
- इंटरनॅशनल एअर ट्रान्सपोर्ट असोसिएशन (IATA) ची स्थापना: 19 एप्रिल 1945, हवाना, क्युबा
- FSSAI ची स्थापना: 5 सप्टेंबर 2008;
- FSSAI मुख्य कार्यकारी अधिकारी: जी. कमला वर्धन राव;
- FSSAI चेअरपर्सन: राजेश भूषण;
- FSSAI मुख्यालय: नवी दिल्ली;
- FSSAI पालक एजन्सी: आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार;
- FSSAI संस्थापक: अंबुमणी रामदास.

मराठी

